

BODØ ØYELEGESENTER

INFORMASJON OM GRÅ STÆR

GRÅ STÆR – CATARACT

LASERASSISTERT GRÅ STÆR OPERASJON

TORISKE OG MULTIFOKALE LINSER

INFORMASJON ETTER GRÅ STÆR OPERASJON

GRÅ STÆR – CATARACT

HVA ER GRÅ STÆR?

Grå stær innebærer at øyelinsen som normalt er helt klar, blir mer eller mindre fordunklet.

HVORFOR FÅR MAN GRÅ STÆR?

Grå stær er vanligvis et resultat av aldring, men kan oppstå p.g.a. annen sykdom eller skade i øyet. Mer sjelden er den ledd i en generell sykdom eller en komplikasjon ved behandling med enkelte medikamenter.

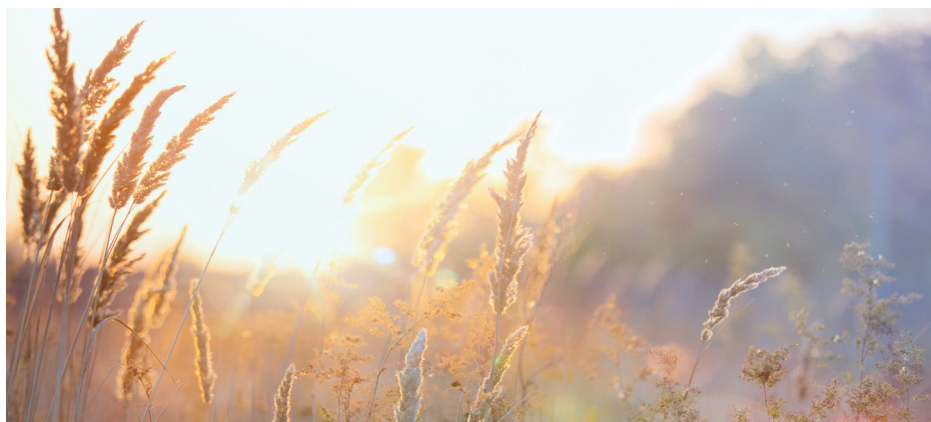
HVILKE PLAGER KAN SKYLDES GRÅ STÆR?

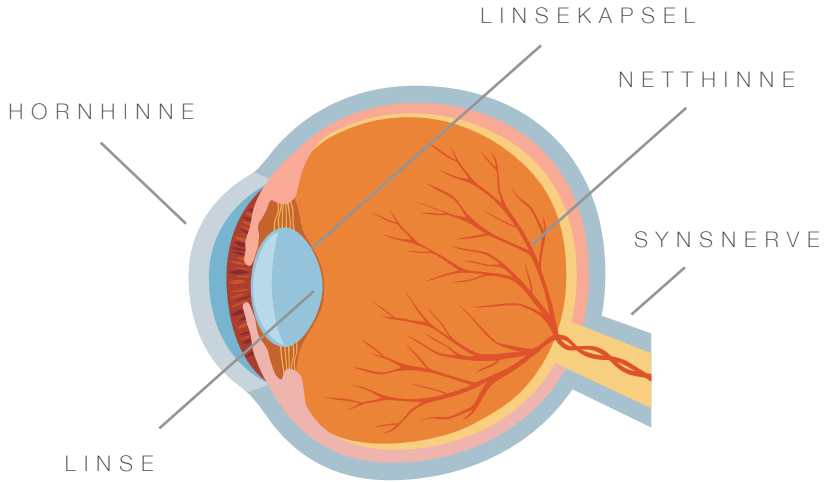
Grå stær gir først og fremst nedsatt syn, "tåkesyn", både på avstand og nært hold.

Noen ganger ser en også at det aktuelle øyet blir mer og mer nærsynt. Grå stær kan også føre til dobbeltkonturer som vedvarer selv om det andre øyet lukkes eller tildekkes. Grå stær kan gi blendingsfølelse. Smerter, svie og kløe i øynene har nesten alltid andre årsaker enn grå stær.

VIL TILSTANDEN FORVERRE SEG?

De fleste opplever en gradvis forverring av synet etterhvert som linsen fordunkles mer og mer. Endring av synsfunksjon varierer fra person til person. Hos noen kan den grå stær være nærmest uendret over mange år, mens den hos andre kan forverres i løpet av noen uker.

NÅR SKAL GRÅ STÆR BEHANDLES?

Idag er det slik at det er i hovedsak dine synsplager relatert til grå stær som bestemmer når det er riktig tidspunkt for operasjon.

standardteknikk samt laserassistert teknikk som er den mest skånsomme og moderne metode idag. Se egen info m.h.t. operasjonsmetoder. Les mer om laserassistert behandling senere.

HVORDAN KAN GRÅ STÆR BEHANDLES?

Idag brukes mikrokirurgisk teknikk som stadig forbedres. I hovedsak går dette ut på å fjerne linsen med bruk av ultralyd og med bevaring av ytre linsekapsel. Deretter implanteres en kunstig linse på samme sted. Ved klinikken bruker vi Acrysof linser og vi utfører inngrep med

ER BEHANDLINGEN RISIKOFYLT?

Moderne grå stær kirurgi regnes som en sikker prosedyre og har svært sjelden alvorlige komplikasjoner. I noen øyne finnes imidlertid kompliserende forhold som øker risikoen. Infeksjoner er mest alvorlig og det er viktig at du følger instruksjonene du får m.h.t. bruk av øyedråper og forholdsregler etterpå.

*MÅ JEG TA DET MED RO
ETTER OPERASJONEN?*

På grunn av stadig forbedrede operasjonsteknikker er det idag få restriksjoner etter inngrepet. I de fleste tilfeller kan man gjenoppta vanlige aktiviteter dagen etter. Dersom behov for sykemelding er en ukes tid ofte tilstrekkelig.

*MÅ JEG BRUKE BRILLER
ETTER OPERASJONEN?*

Styrken på den kunstige linsen som brukes beregnes slik at eksisterende brytningsfeil korrigeres. Som regel vil en trenge en lesebrille senere. Vi har også tilbud om oppgradering til multifokal linse dersom du ønsker brillefrihet. Dersom du har skjev hornhinne med styrke mer enn -2 anbefaler vi oppgradering til spesiell linse. De ulike linsevalg kan diskuteres ved forundersøkelsen.

NÅR BRUKES LASER VED GRÅ STÆR?

Hos endel vil det en tid etter operasjonen dannes fordunklinger i den gjenværende linsekapselen. Dersom du utvikler slik etterstær vil det kunne merkes ved at synet reduseres og ofte er det som å få grå stær på nytt. Slik etterstær kan enkelt behandles med en spesiell laser og det er også en engangsbehandling. Behovet for slik behandling vurderes ved senere kontroll.

LASERASSISTERT GRÅ STÆR OPERASJON

Bodø Øyelegesenter har tilbud om moderne laserassistert grå stær operasjon. Dette er idag vår anbefalte metode og brukes ved ca. 80% av inngrepene.

Laserassistert grå stær kirurgi er mer skånsomt for øyet ettersom det trengs betydelig mindre ultralydenergi enn ved tradisjonell manuell operasjonsteknikk. Dette vil resultere i raskere synsrehabilitering og gi et bedre synsmessig resultat. Hos ca. 30% av de som opereres foreligger samtidig hornhineskjevhet med verdier under -2 og det vil påvirke det endelige resultatet. Dersom laserteknikk brukes korrigeres denne hornhineskjevheten samtidig. I tilfeller med større grad av hornhineskjevhet

anbefales oppgradering til torisk linse. Flere trinn ved operasjonen laserstyres med en nøyaktighet på noen tusendels millimeter og det synsmessige resultat blir derfor mer nøyaktig enn ved manuell operasjonsteknikk. Selv om folketrygden dekker kostnadene ved en grå stær operasjon må pasienten selv betale for det ekstrautstyret som trengs ved laserassistert teknikk. For tiden utgjør dette 3.500 kroner per øye.

Dersom du ønsker operasjonen utført med den gamle metoden utfører vi naturligvis også dette. Linsen som brukes er den samme uavhengig av teknikk. Valg av operasjonsmetode kan diskuteres med legen ved forundersøkelsen dagen før operasjonen.

TORISKE OG MULTIFOKALE LINSER

Ved operasjon av grå stær benyttes en kunstig linse som erstatning for øyets naturlige linse som har blitt uklar. Linsen er monofokal og linsstyrken beregnes slik at en vil ha best syn på avstand etterpå. Ved lesing og annet nærarbeid trenger en da oftest en brille.

Dersom du ønsker å være mest mulig uavhengig av brille også ved nærarbeid og lesing kan en oppgradere til en multifokal linse. Vi benytter da såkalte trifokale linser som har tre hovedfokus – avstand, mellomavstand (terminalavstand) og nær (leseavstand). 95% av de som velger denne løsning har aldri behov for brille etterpå.

Dersom du har større grad av astigmatisme (hornhineskjevhet) kan du oppgradere til bruk av torisk linse enten som monofokal eller multifokal. Astigmatismen er idag korrigert i brillen du bruker og du har sikkert hørt optiker nevne dette i forbindelse med brilleuttak.

Dersom verdien av astigmatismen er større enn 2 dioptrier gir bruk av en torisk linse et mye bedre ukorrigert syn enn ved bruk av en standard monofokal linse. Feks. vil du ved bruk av en torisk monofokal linse se godt uten behov for brille på avstand og kun være avhengig av en enkel lesebrille.

Dersom du velger operasjon utført med laserassistert teknikk korrigerer vi lavere verdier av astigmatisme med bruk en tilleggsbehandling samtidig med den laserassisterte delen av grå stær operasjonen.

INFORMASJON ETTER GRÅ STÆR OPERASJON

Vi anbefaler at du på operasjonsdagen unngår overdreven gnikking i øyet, men ellers kan du lese, se TV og holde på med vanlige aktiviteter.

Dagen etter operasjonen er det ingen spesielle restriksjoner på aktivitet.

Fortsett drypping med Tobrasone tre ganger daglig i tre uker i det opererte i øye/øyne.

Bruker du andre typer øyedråper skal du bruke disse som før. Det er spesielt viktig at du fortsetter som før med øyedråper mot grønn stær dersom du bruker slike.

De første timene etter operasjonen er det mange som har synsforstyrrelser med varierende grad av tåkesyn, uklart syn, skygger for øynene og ulike fargeopplevelse.

Dersom du er operert med laserassistert teknikk LenSx kan øyet ha en rød ring på det hvite i noen dager.

De første dagene er det ellers vanlig med lett irritasjon i øyet og eventuelt økt lysfølsomhet. Solbriller hjelper dersom dette er plagsomt.

Det er satt inn en kunstig linse og dersom den er såkalt monofokal vil de fleste ha behov for en brille med styrke +2 eller +3 for å kunne lese. De fleste kjøper en

ferdigbrille med denne styrke til å begynne med eller de bruker sin gamle brille.

Dersom du ønsker å få tilpasset brille hos optiker er det anbefalt å vente med det til det har gått fem uker etter operasjonen.

Dersom du de første dager etter operasjonen opplever smerter i øyet, økende rødthet eller at synet blir uklart bør du kontakte oss på:

TELEFON 75 50 45 30

TELEFON TID 10-11 / 13-14 MANDAG-TORS DAG

VAKTTELEFON 952 19 022 / 951 19 118

BODØ ØYELEGESENTER
DRONNINGENS GATE 18 (CENTRAL ATRIUM), 8006 BODØ

TELEFON 75 50 45 30
E-POST KONTOR@KLARTSYN.NO

